

Golfmonarkiene: Opphold for syrere og jemenitter, og forekomst av tvangsreturer

- Har noen av golfmonarkiene endret regelverk og/eller praksis knyttet til å gi beskyttelse eller permanent opphold for syrere og/eller jemenitter?
- Deporterer golfmonarkiene syriske og/eller jemenittiske borgere?

Innledning

Denne responsen tar for seg vilkårene for opphold for syrere og jemenitter i de seks monarkiene på den arabiske halvøy, altså Kuwait, Saudi-Arabia, De forente arabiske emirater (FAE), Qatar, Bahrain og Oman. Mer presist ser responsen først på hvorvidt det er gjort endringer i eller unntak fra eksisterende regler for å gi utvidet tilgang til opphold for syrere og jemenitter på bakgrunn av konfliktene i hjemlandene. Deretter ser den på om syrere eller jemenitter tvangsreturneres fra noen av golfmonarkiene.

Aller først er det imidlertid noen generelle forhold det er verdt å merke seg. Golfmonarkiene, som sammen utgjør medlemmene i Golfens samarbeidsråd (GCC), deler mange felles trekk, herunder i regelverkene som omhandler opphold for utenlandske borgere. Ingen av golfmonarkiene har sluttet seg til flyktningkonvensjonen av 1951 og protokollen av 1967 (UNHCR 2019a, b), og i utgangspunktet skal alle utenlandske borgere følge samme reglement, som tilsier at man må ha sponsor, arbeid og gyldig opphold for å kunne bo i landet. Utenlandske arbeidere kan igjen sponse nære familiemedlemmer, under gitte forutsetninger.

De fleste golfmonarkiene har like fullt gjort noen begrensede og midlertidige unntak – uttalte eller uuttalte – for borgere fra land hvor konflikt finner sted, primært for syrere og jemenitter. Det later vel å merke ikke til at disse unntakene gjelder for borgere fra *alle* land hvor konflikter finner sted. Qatar utgjør på sin side et unntak fra dette, ved at landet har innført permanente endringer som åpner for å gi utenlandske borgere beskyttelse. Hvordan dette fungerer i praksis, og hvor mange som eventuelt omfattes av en slik beskyttelse, er dog mindre klart, som beskrevet nedenfor.

Videre er det viktig å merke seg at svært mange syrere og jemenitter befant seg i golfmonarkiene før krigene i deres respektive hjemland brøt ut, som arbeidere på lik linje med andre utenlandske borgere. Disse utgjør i de fleste tilfeller det suverene flertallet av syrere og jemenitter som befinner seg i golfmonarkiene i dag. Selv om flere land har innført visse unntak som har utvidet adgangen til opphold eller gjort det enklere å få forlenget opphold for syrere og jemenitter, dreier dette seg om relativt få personer – i de fleste tilfeller noen tusen (De Bel-Air 2015b). Unntaket vil være Saudi-Arabia, og dels også FAE, som beskrevet nedenfor. Lettelsene og endringene som ble innført later også til å ha blitt strammet inn de siste årene, og kilder melder at det skal ha blitt vanskeligere å få innreise til og opphold i golfmonarkiene, inkludert for jemenitter og syrere (De Bel-Air 2015b; Fathalla 2015; Landinfo 2016).

Et siste og relatert poeng er at myndighetene i golfmonarkiene siden krigene brøt ut først i Syria i 2011 og siden i Jemen i 2014/2015, har vært lite spesifikke og til dels tvetydige eller uklare på hva som til enhver tid er gjeldende regler og/eller praksis for borgere fra disse landene. Flere av golflandene, så som FAE og Saudi-Arabia, viser til at de har tatt imot syrere ved å gjøre det lettere å få forlenget deres visa og/eller å fungere som sponsorer for familiemedlemmer (De Bel-Air 2015b, s. 12; De forente arabiske emiraters ambassade i Washington D.C. u.d.; Landinfo 2020b, s. 20; 2021, s. 1). De sier imidlertid i de fleste tilfeller lite om hvordan dette har blitt gjort i praksis, hvor mange det har omfattet, under hvilke forutsetninger og i hvilke tidsrom.

Det synes klart at denne uklarheten tidvis utgjør en del av politikktjøvelsen: man ønsker at det skal være usikkerhet rundt muligheten til opphold eller faren for å bli deportert, for på den måten å begrense antallet som søker opphold i det aktuelle landet. Et tydelig eksempel i denne sammenheng er Kuwait, som ofte kommuniserer at syrere kan bli deportert, men som i liten eller ingen grad ser ut til å følge opp dette i praksis (Landinfo 2021).

Tilsvarende er myndighetene klare på at eventuelle unntak som er gjort for syrere og jemenitter er midlertidige, og at det er snakk om privilegier gitt av myndighetene for et begrenset tidsrom snarere enn at man har innrømmet disse gruppene – eller flyktninger generelt – permanente rettigheter. Et eksempel i denne sammenheng er Saudi-Arabia, som ga syriske og jemenittiske borgere visse privilegier knyttet til skole og helse gjennom kongelige dekreter, for så å trekke disse tilbake i 2018 (Landinfo 2020b, s. 18). Unntaket vil være Qatar, som beskrevet i det følgende.

Et siste element som kan bidra til uklarhet og manglende transparens er at det å inneha innflytelsesrike kontakter og forbindelser i enkelte tilfeller vil kunne spille inn for enkeltpersoners adgang til disse landene. Uklarhetene og den noe varierende praksisen skildret her er viktig å ta med seg når informasjonen fra denne responsen benyttes.

Som det følger av det ovenstående kan tilgangen til informasjon om temaet være utfordrende, og kildetilfanget varierer både mellom ulike tema og ikke minst landene imellom. Spesielt kan det være krevende å fastslå svært detaljerte forhold, så som prosedyrer for utstedelse av dokumenter og tillatelser, utforming av ID-dokumenter, og vilkår for bruk av offentlige tjenester. Begrensningene som følger av koronapandemien bidrar naturlig nok til dette. Landinfo mener like fullt at vi kan gi gode og godt belagte svar på spørsmålene som reises i denne responsen. Svarene som gis bygger på en rekke ulike kilder, så som forskningsartikler, informasjon fra myndighetsorganer, rapporter fra FN-organer og andre internasjonale organisasjoner, NGOer samt artikler fra ulike medier.

Endringer i tilgangen til beskyttelse og/eller opphold for syrere og jemenitter

De fleste golfmonarkiene har gjennomført endringer eller innført unntak i reglene for opphold og/eller tilgang til beskyttelse for syrere og jemenitter, eller i noen tilfeller mer generelt. Disse beskrives kort i det følgende. Myndighetene i flere av golfmonarkiene har de senere årene også gjennomført endringer i det generelle regelverket for arbeid og opphold i landene for utenlandske borgere, men disse omtales kun i den grad de spiller inn for spørsmålene reist innledningsvis.

Saudi-Arabia

Saudiske myndigheter har gjennom kongelige dekret gjort visse unntak for syrere og jemenitter fra gjeldende bestemmelser for utenlandske borgeres adgang til opphold og arbeid i landet. Disse unntakene og hvordan de fungerer i praksis er beskrevet i detalj i temanotatet [«Saudi-Arabia: Opphold, arbeid og inn- og utreise for utenlandske borgere \(herunder jemenitter, syrere og palestinere\)»](#) (Landinfo 2020b, s. 15-29). Myndighetene anerkjenner vel å merke ikke personene det gjelder som flyktninger, men omtaler disse som gjester i landet. Som bemerket ovenfor befant det seg svært mange syrere og jemenitter i Saudi-Arabia før krigsutbruddene, etter samme reglement som utenlandske arbeidere for øvrig.

Kort oppsummert skal unntakene som er innført ha gjort det lettere å få opphold og å få forlenget opphold i landet, gitt unntak for visse avgifter knyttet til dette og gitt utvidet tilgang til arbeidsmarkedet uavhengig av hva slags visa man opprinnelig benyttet for å reise inn i landet. Ordningene skal videre ha gitt tilgang til visse offentlige goder, så som helsevesen og skolegang, men dette skal ha blitt avviklet i 2018.

Ulike kilder oppgir noe forskjellige tall vedrørende hvor mange syrere og jemenitter som oppholder seg i Saudi-Arabia, men de fleste anslår at det dreier seg om rundt en million syrere og to millioner jemenitter (Landinfo 2020b, s. 20, 26).

De forente arabiske emirater (FAE)

Emiratenes ambassade i Washington D.C. skriver på sin hjemmeside at landet har gitt oppholdstillatelse til mer enn 100 000 syrere siden krigen brøt ut i 2011 (De forente arabiske emiraters ambassade i Washington D.C. u.d.). Dette kommer i tillegg til rundt 140 000 syrere som allerede befant seg i landet. I en gjennomgang fra 2015 skriver forskeren Françoise De Bel-Air at disse tallene ikke kan verifiseres, men at de dersom de stemmer, indikerer at myndighetene i FAE gjorde enkelte grep for å fasilitere adgang og opphold for syriske borgere (De Bel-Air 2015b, s. 10).

I september 2016 annonserte myndighetene i FAE at landet skulle ta imot 15 000 syriske flyktninger. Det er uklart om dette er innenfor tallet referert til ovenfor, men det synes klart at det (eventuelt) fant sted uten at det ble opprettet en permanent ordning for beskyttelse, og landet har altså enda ikke tilsluttet seg flyktningkonvensjonen (Salama 2016). Tvert imot skriver det amerikanske utenriksdepartementet følgende i sin rapport om menneskerettighetspraksiser i landet for 2020 (U.S. Department of State 2021c, s. 23-24):

The law does not provide for the granting of asylum or refugee status, and the government had not established a transparent, codified system for providing protection to refugees. While the government extended informal protection from return to refugees in some cases, any persons lacking legal residency status were technically subject to local laws on illegal immigrants, and authorities could detain them.

FAE tillater at UNHCR opererer i landet, men organisasjonen har ingen egen, juridisk status (U.S. Department of State 2021c, s. 23). I et oppslag i den emiratiske avisen *The National* sommeren 2017 vises det til at 600 personer i landet, de fleste fra Syria og Irak, søkte beskyttelse gjennom FN. Det ble videre slått fast at dersom de ble innvilget beskyttelse ville de bosettes i andre land, da UNHCR var «unable to safely (...) integrate them, because of current UAE laws on asylum» (Al Subaihi 2017).

I 2018 annonserte myndighetene i FAE at personer fra krigsherjede land som bodde i emiratene og som ikke lenger hadde gyldig visum ville få forlenget sitt opphold i ett år, uten å måtte betale bøter eller avgifter (The National 2018; U.S. Department of State 2020, s. 22). Dette fordret ifølge den emiratiske avisen *The National* at vedkommende erkjente å oppholde seg i ulovlig i landet, og målet med initiativet var å hjelpe de det gjaldt, samt å legge til rette for deres retur til hjemlandet (The National 2018). Landinfo antar at denne ordningen ville kunne gjelde for både jemenitter og syrere.

Landinfo har ikke funnet informasjon som tilsier at emiratene har gjennomført andre endringer eller unntak for å lette tilgangen til opphold for jemenitter. Lite informasjon om antallet jemenitter som befinner seg i FAE er tilgjengelig, men en artikkel i den saudiske avisen *Arab News* fra 2013, altså før krigen brøt ut i

Jemen, hevder at det da dreide seg om i overkant av 90 000 personer (Arab News 2013).

Reuters meldte i november 2020 at myndighetene i FAE innførte en midlertidig stans i utstedelse av arbeids- og besøksvisa til borgere fra 13 land, herunder Jemen og Syria. Dette skal dog kun ha vært et midlertidig tiltak (Cornwell 2020). Landinfo har ikke funnet informasjon om andre formelle beslutninger om begrensninger i innreise fra spesifikke land, foruten de til enhver tid gjeldende covid-restriksjonene.

FAE har som nevnt ovenfor også åpnet for at utenlandske borgere kan få lengre opphold – i opptil ti år av gangen – og at enkelte også kan innvilges emiratisk statsborgerskap. Dette vil imidlertid kun være aktuelt for personer med spesielt høy kompetanse som FAE har behov for, personer som bidrar spesielt til landets utvikling samt personer som gjør (betydelige) investeringer i landet (BBC 2021; Gulf News 2018). Tildeling av statsborgerskap later til å organiseres gjennom en svært selektiv prosess, og vil skje ved at «individuals would be nominated for citizenship by UAE royals or officials [...]. The UAE cabinet would then decide whether or not to approve them» (BBC 2021).

Qatar

Myndighetene i Qatar later til å ha gjort endringer som både er større og av mer permanent karakter enn i de øvrige golfmonarkiene, og som ikke er begrenset til kun å gjelde for syrere og/eller jemenitter. I september 2018 signerte Emir Tamim bin Hamad Al Thani lov 11/2018, som setter opp et regelverk for å søke politisk asyl i landet (HRW 2018). Loven sier eksplisitt at personer som med rette frykter tortur, henrettelse eller inhuman eller nedverdiggende behandling ved retur ikke kan returneres (HRW 2018). Dette fordrer imidlertid en forbindelse til en gitt etnisk, religiøs eller politisk gruppe som forfølges. Human Rights Watch påpeker at loven på flere områder ikke lever opp til Qatars internasjonale forpliktelser, og oppfordrer videre Qatar til å slutte seg til flyktningkonvensjonen, noe landet altså enda ikke har gjort (HRW 2018).

I 2019 offentliggjorde myndighetene i Qatar visse betingelser som vil gjelde for de som søker asyl, og disse slår fast at menneskerettighetsforkjempere, journalister, politikere, personer som tilhører spesifikke religiøse grupper eller partier, forskere og forfattere samt tidligere myndighetspersoner som er forfulgt og risikerer tortur på grunn av sitt virke eller sin tilhørighet er omfattet av loven. Det er imidlertid mindre klart hvordan søknader vurderes, og hvilken klageadgang en søker eventuelt har (CNN 2019).

Videre er den praktiske konsekvensen av den nye loven så langt noe uklar. Det amerikanske utenriksdepartementet skrev følgende i sin årsrapport om menneskerettighetspraksiser i Qatar for 2020 (U.S. Department of State 2021b, s. 13):

In 2018 the government passed legislation to grant political asylum status to asylum seekers, although there were no reports or official announcements confirming that anyone had received asylum through this legislation, and there were examples annually that violated the spirit of the law.

Den praktiske konsekvensen av denne lovendringen er med andre ord foreløpig uklar.

For øvrig melder kilder at myndighetene etter 2011 skal ha gjort visse lettelser og unntak som i praksis har gjort det lettere for syrere å få opphold eller å få forlenget opphold i landet. Dette later imidlertid ikke til å dreie seg om varige, formelle endringer, og det skal ha omfattet et svært beskjedent antall personer, rundt 20 000 (De Bel-Air 2017, s. 15; Lifos 2018, s. 35; U.S. Department of State 2021b, s. 13).

Kuwait

Praksis overfor syrere, og dels også jemenitter, later i Kuwait til å ha vært noe tvetydig, som beskrevet nedenfor. Myndighetene har på den ene siden kommunisert en svært restriktiv politikk utad, men samtidig later antallet syrere som befinner seg i landet til å ha økt. Overfor jemenitter er den offisielle linjen mindre tydelig, men også her synes det å være forskjell mellom det som kommuniseres og den faktiske praksisen.

Tilgjengelige kilder melder at det har blitt vanskeligere for syrere å få innreise til og opphold i Kuwait de siste årene (De Bel-Air 2015b, s. 9; Fathalla 2015; Landinfo 2016, s. 2). Forskeren Françoise De Bel-Air skrev i 2015 at kuwaitiske myndigheter allerede i 2012 innførte strengere kontroll med syrere som ønsket å reise til landet (De Bel-Air 2015b, s. 9). Tilsvarende refererte Landinfo i 2016 til en kilde som i 2014 slo fast at det hadde blitt vanskeligere for syrere å få opphold i golflandene, og at myndighetene hadde blitt mer restriktive (Landinfo 2016, s. 2).

I mai 2011 meldte BBC og Gulf News at kuwaitiske myndigheter stanset utstedelse av alle typer visa til borgere fra fem land: Syria, Irak, Pakistan, Afghanistan og Iran. Dette skal ha blitt gjort på bakgrunn av den politiske uroen i disse landene, og frykt for at denne uroen skulle kunne påvirke Kuwait (BBC Arabic 2011; Toumi 2011a). I august samme år meldte så Gulf News at beslutningen skulle utvides til også å omfatte jemenitter (Toumi 2011b).

Seks år senere ble så denne beslutningen gjenstand for mye oppmerksomhet, da den London-baserte avisen The New Arab ved en feiltakelse beskrev ovennevnte beslutning som ny, og presenterte det som en slags variant av daværende president Trumps innreiseforbud (Hubbard 2017; The New Arab 2017). Avisen publiserte deretter en sak hvor de beklaget feilen, og samtidig la frem det de kunne finne av informasjon om beslutningen fra 2011. I denne artikkelen kommer det frem at det finnes få eller ingen offisielle uttalelser om en slik beslutning, men at avisen har

funnet eksempler på syrere som ikke har fått visum. Avisen konkluderer med at (The New Arab 2017):

This suggests that internally a decision has been made to stop or make it very difficult for people to gain visas.

Som en respons til den opprinnelige artikkelen i The New Arab publiserte det kuwaitiske utenriksdepartementet en uttalelse hvor man «kategorisk» benektet at en slik beslutning var fattet. Hvorvidt dette gjaldt spesifikt for 2017 eller helt generelt er ikke klart (KUNA 2017).

Antallet syriske borgere som befinner seg i Kuwait later i alle tilfeller til å ha økt siden 2011. De Bel-Air refererer i en rapport fra 2015 til to kilder som igjen opererer med noe ulike tall, men viser til at drøyt 130 000 syrere befant seg i Kuwait i 2009, og at dette hadde økt til noe over 150 000 i 2015 (De Bel-Air 2015b, s. 8-10). En artikkel i den kuwaitiske avisen al-Anba fra 2014 viser til at det befant seg 145 275 syrere i landet (Zaki 2014), mens en artikkel i avisen al-Qabas fra 2016 oppga at det da befant seg rundt 130 000 syrere i landet (al-Qabas 2016). I en rapport fra 2019 viser De Bel-Air til at det befant seg 135 000 syrere i Kuwait i 2012, 155 000 i 2015 og 160 000 i 2018 (De Bel-Air 2019, s. 10). Nevnte artikkel i avisen al-Anba viser videre til at det da befant seg 11 252 jemenitter i Kuwait (Zaki 2014).

Dermed ser det ut til at selv om myndighetene har ført en restriktiv retorikk har man i praksis tillat at syrere og jemenitter oppholder seg i landet, og samtidig tillat at flere syriske borgere kommer til landet. De Bel-Air peker også på dette i sin rapport fra 2015 (De Bel-Air 2015b, s. 9), selv om dette altså dreier seg om et relativt beskjedent antall personer. Kilder viser videre til at syrere og jemenitter, i alle fall for en periode, har vært unntatt fra gjeldende praksis hva angår deportasjoner (Landinfo 2021, s. 3), som beskrevet nedenfor.

Bahrain og Oman

Forskeren De Bel-Air skriver at antallet syrere som befant seg i Bahrain økte fra 2011 til 2012, og skriver videre at (De Bel-Air 2015b, s. 12):

Although no mention of such a policy could be found in the press or elsewhere, Bahrain did probably facilitate the entry of Syrian dependents as a way to grant them protection from the conflict.

Dette dreier seg imidlertid om et svært begrenset antall personer. Samme forsker viser i en annen rapport fra 2015 til at 2944 syriske borgere befant seg i Bahrain i 2014. Samme kilde viser videre til at 4723 jemenitter befant seg i landet samme år (De Bel-Air 2015a, s. 6).

Oman later derimot ikke til å ha tatt imot et økt antall syrere eller jemenitter. De Bel-Air skrev i 2015 at det før krigen var få syrere i landet, og at landet ikke har

meldt å ha tatt imot syrere som søker beskyttelse fra krigen siden den brøt ut (De Bel-Air 2015b, s. 13). Det amerikanske utenriksdepartementet skriver i sin rapport om menneskerettighetspraksiser i Oman for 2020 at landets lovgivning åpner for å gi personer beskyttelse, men at systemet for dette ikke er transparent. I rapporten heter det videre at (U.S. Department of State 2021a, s. 12):

It was policy not to recognize refugees from conflict zones such as Yemen, although the government provided temporary medical care to certain Yemeni citizens. In practice there are no substantive legal protections for asylum seekers in the country.

Det er med andre ord lite som tilsier at myndighetene i Oman har innført lettelser eller unntak som gir utvidet tilgang til opphold i landet for syrere og jemenitter.

Risikerer syrere og jemenitter deportasjon fra golfmonarkiene?

Uklarheten beskrevet innledningsvis kommer tydelig til uttrykk i spørsmålet om deportasjoner. Både i Saudi-Arabia, FAE og i Kuwait ser det ut til at faktisk praksis kan være annerledes enn politikken myndighetene kommuniserer utad. Således kan det ikke utelukkes at syrere og/eller jemenitter deporteres til sine hjemland, men det er samtidig vanskelig å slå fast sikkert at det skjer.

Det er også verdt å merke seg at kilder melder at det fremdeles er jemenitter som reiser frem og tilbake mellom hjemlandet og naboland som Saudi-Arabia og De forente arabiske emirater. Eksempelvis skal jemenittiske myndigheter ved flere anledninger ha samarbeidet med naboland for å hjelpe korona-strandede jemenitter som ønsket det å returnere hjem (Al-Batati 2020; Khaleej Times 2020).

Saudi-Arabia

Deportasjoner fra Saudi-Arabia omtales i detalj på sidene 20-21 og 26-29 i temanotatet [«Saudi-Arabia: Opphold, arbeid og inn- og utreise for utenlandske borgere \(herunder jemenitter, syrere og palestinere\)»](#).

Her kommer det frem at enkelte kilder melder at syriske borgere kan risikere retur til tredjeland. Landinfo har ikke funnet kilder som melder eller bekrefter at syrere har blitt deportert til Syria (Landinfo 2020b, s. 21). Derimot synes det klart at Saudi-Arabia deporterer, eller i det minste har deportert, jemenitter til hjemlandet (Landinfo 2020b, s. 27). En viktig del av konteksten er at Saudi-Arabia de siste ti årene har gjennomført en rekke kampanjer for å pågripe og deportere personer uten lovlig opphold i landet, og at flere hundretusen skal ha blitt deportert eller ha forlatt landet under ulike amnestiordninger. Dette er beskrevet på side 31 i ovennevnte notat.

De forente arabiske emirater

Praksis vedrørende deportasjoner fra De forente arabiske emirater beskrives i responsen [«De forente arabiske emirater \(FAE\): Oppholdsvilkår for jemenittiske statsborgere»](#) fra august 2020. I denne fremgår det at Landinfo ikke har funnet informasjon som konkret tilsier at jemenitter mot sin vilje har blitt returnert til sitt hjemland. Derimot fremgår det at enkelte kilder hevder at syrere skal ha blitt deportert fra landet (Landinfo 2020a).

I 2012 skal et titalls syrere ha blitt fratatt sin oppholdstillatelse i FAE etter å ha deltatt i en demonstrasjon mot det syriske regimet i Dubai. Ifølge HRW skal minst ti personer ha blitt tvunget til å forlate landet, og reist til tredjeland. HRW understreker at organisasjonen ikke har informasjon som indikerer at noen ble deportert til Syria (HRW 2012).

I 2017 anklaget menneskerettighetsorganisasjonen Euro-Mediterranean Human Rights Monitor FAE for å deportere mer enn 50 syriske familier, og hevdet at noen av disse måtte returnere til Syria. Gruppen skriver videre at deportasjoner av syrere også skal ha funnet sted tidligere (Euro-Mediterranean Human Rights Monitor 2017).

I sin rapport om menneskerettighetspraksiser i FAE for 2017 skriver imidlertid det amerikanske utenriksdepartementet at « [t]here were no reports the government sent individuals who expressed a fear of return, back to their country of origin against their will» (U.S. Department of State 2018, s. 19). I tilsvarende rapporter for 2018 og 2019 vises det til mulige deportasjoner av to personer til henholdsvis Kina og Pakistan i strid med non-refoulement-prinsippet (U.S. Department of State 2019b, s. 21; 2020, s. 22), mens det i rapporten for 2020 slås fast at ingen slike tilfeller ble rapportert for foregående år (U.S. Department of State 2021c, s. 23).

Kuwait

Hvorvidt deportasjoner fra Kuwait finner sted beskrives i responsen [«Kuwait: Opphold for syriske borgere og eventuelle deportasjoner til Syria»](#) fra april 2021. I responsen fremgår det at kuwaitiske myndigheter ved flere anledninger har annonsert at de vil pågripe og potensielt deportere syriske borgere. Dette er også tilfellet hva angår jemenitter (Middle East Monitor 2018; Toumi 2018).

Hvorvidt syrere rent faktisk deporteres er imidlertid mindre klart (Landinfo 2021, s. 3):

I sum synes det klart at kuwaitiske myndigheter tidvis arresterer syrere som bryter reglene for opphold i landet, og at disse også kan holdes i deportasjonssentre. Hvorvidt noen mot sin vilje faktisk deporteres til Syria synes imidlertid mindre klart, og Landinfo har ikke funnet kilder som eksplisitt slår fast at dette har funnet sted.

Qatar, Bahrain og Oman

Qatar, Bahrain og Oman har som de øvrige golfmonarkiene regler som tilsier at utenlandske borgere risikerer pågrep og deportasjon dersom de befinner seg ulovlig i landet, eller dersom de begår gitte lovbrudd (HRW 2020; Lifos 2018, s. 14). Landinfo har ikke funnet informasjon som entydig slår fast hvorvidt syrere og jemenitter for tiden er eller har vært unntatt fra disse bestemmelsene, eller som kan bekrefte eller avkrefte om deportasjoner til disse landene rent faktisk finner eller har funnet sted.

Myndighetene i **Qatar** deporterte i august 2020 en jemenittisk kvinne og hennes sønn til Djibouti, til tross for at kvinnen sterkt motsatte seg dette. Kvinnen fryktet å bli sendt videre til Jemen, hvor hennes egen familie skal ha truet med å drepe henne grunnet en konflikt. Kvinnen skal siden ha reiset fra Djibouti til Sverige (The National 2020; U.S. Department of State 2021b, s. 17).

Den svenske landkunnskapsenheten Lifos viste i en rapport i 2018 til en kilde som fremholdt at det ikke forekom deportasjoner fra Qatar til konfliktsoner som Jemen eller Syria. Lifos viser imidlertid også til andre kilder som hevder at det alltid foreligger en risiko for deportasjon, og at det finnes konkrete eksempler på personer som har blitt deportert uten at det ble tatt hensyn til hva de kunne risikere i sine hjemland (Lifos 2018, s. 34).

Det amerikanske utenriksdepartementet skrev i sin rapport om menneskerettighetspraksiser i **Bahrain** i 2018 at myndighetene tidvis ga beskyttelse til personer som fryktet forfølgelse i hjemlandet, men at dette stort sett var begrenset til personer som i alle tilfeller hadde gyldig opphold i landet. Samme rapport slår videre fast at disse kunne risikere deportasjon dersom de mistet sitt arbeid eller dersom hjemlandet gjorde passene deres ugyldige (U.S. Department of State 2019a, s. 22). Myndighetene i Bahrain har også vist vilje til å deportere personer som anses som politisk problematiske, og i 2016 ble flere libanesere deportert grunnet antatte bånd til Hizballah (Reuters 2016).

Myndighetene i **Oman** har i de senere årene deportert en rekke utenlandske arbeidere som en del av en «omaniseringspolitikk», hvor målet er at egne statsborgere skal utgjøre en større andel av arbeidsstyrken i landet (Arab News 2018). Landinfo har ikke funnet informasjon som slår fast hvorvidt deportasjoner av syrere og jemenitter finner eller har funnet sted.

Om Landinfos responser

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos responser er basert på opplysninger fra nøye utvalgte informasjonskilder, og kan bygge på både skriftlig og muntlig kildemateriale. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo, og er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema. Responsene er utarbeidet innenfor korte frister, og kildegrunlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Skriftlige kilder

Al-Batati, S. (2020, 28. mai). Yemen begins repatriation of thousands of stranded citizens. *Arab News*. Tilgjengelig fra <https://www.arabnews.com/node/1681331/middle-east> [lastet ned 26. oktober 2020]

al-Qabas (2016, 16. desember). 130 'alf muqim suri fi al-kuwait [130 000 syrere med opphold i Kuwait]. *al-Qabas*. Tilgjengelig fra <https://www.alqabas.com/article/334027> [lastet ned 8. april 2021]

Al Subaihi, T. (2017, 19. juni). More than 600 in UAE seeking asylum, UN report says. *The National*. Tilgjengelig fra <https://www.thenationalnews.com/uae/government/more-than-600-in-uae-seeking-asylum-un-report-says-1.58068> [lastet ned 5. mai 2021]

Arab News (2013, 2. september). Etihad Airways introduces maiden flight to Sanaa. *Arab News*. Tilgjengelig fra <https://www.arabnews.com/news/463272> [lastet ned 4. juni 2021]

Arab News (2018, 6. mars). Scores of expats working illegally in Oman arrested and deported. *Arab News*. Tilgjengelig fra <https://www.arabnews.com/node/1260096/middle-east> [lastet ned 21. juni 2021]

BBC (2021, 30. januar). UAE to offer citizenship to 'talented' foreigners. *BBC*. Tilgjengelig fra <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-55869674> [lastet ned 7. mai 2021]

BBC Arabic (2011, 21 mai). Al-Kuwait tuwaqqifu manh ta'shirat dukhul li-muwatini khamisi duwal [Kuwait stopper utstedelse av visa til borgere av fem land]. *BBC Arabic*. Tilgjengelig fra https://www.bbc.com/arabic/worldnews/2011/05/110521_kuwait_visas [lastet ned 16. juni 2021]

CNN (2019, 23. mai). Qatar tuhaddidu shurut al-luju' al-siyasi wa-l-mazaya wa-l-huquq.. fama hiyya? [Qatar fastsetter betingelsene for politisk asyl samt rettigheter og goder.. Hva er så disse?]. *CNN Arabic*. Tilgjengelig fra <https://arabic.cnn.com/middle-east/article/2019/05/23/qatar-asylum-law> [lastet ned 6. mai 2021]

- Cornwell, A. (2020, 25. november). UAE halts new visas to citizens of 13 mostly Muslim states: document. *Reuters*. Tilgjengelig fra <https://www.reuters.com/article/us-uae-immigration-idUSKBN28500I> [lastet ned 4. juni 2021]
- De Bel-Air, F. (2017). *Demography, Migration, and Labour Market in Qatar (Gulf Labour Markets and Migration)*. Firenze: European University Institute. Tilgjengelig fra https://gulfmigration.org/media/pubs/exno/GLMM_EN_2017_03.pdf [lastet ned 5. mai 2021]
- De Bel-Air, F. (2019). *Demography, Migration, and the Labour Market in Kuwait (Gulf Labour Markets, Migration and Population)*. Firenze: European University Institute. Tilgjengelig fra https://gulfmigration.org/media/pubs/exno/GLMM_EN_2019_03.pdf [lastet ned 16. juni 2021]
- De Bel-Air, F. (2015a). *Demography, Migration, and the Labour Market in Bahrain (Gulf Labour Markets and Migration)*. Firenze: European University Institute. Tilgjengelig fra https://cadmus.eui.eu/bitstream/handle/1814/35882/GLMM_ExpNote_06_2015.pdf?sequence=1 [lastet ned 5. mai 2021]
- De Bel-Air, F. (2015b). *A Note on Syrian Refugees in the Gulf: Attempting to Assess Data and Policies*. Genève: European University Institute and Gulf Research Center. Tilgjengelig fra <http://cadmus.eui.eu/handle/1814/37965> [lastet ned 20. oktober 2020]
- De forente arabiske emiraters ambassade i Washington D.C. (u.d.). *Syrian Refugee Crisis – UAE Contribution*. Washington D.C.: De forente arabiske emiraters ambassade. Tilgjengelig fra <https://www.uae-embassy.org/syrian-refugee-crisis-%E2%80%93-uae-contribution#:~:text=The%20total%20number%20of%20Syrian,is%20now%20more%20than%2042%2C000.&text=The%20UAE%20has%20also%20contributed,relevant%20UNHCR%20programs%20since%202011> [lastet ned 6. mai 2021]
- Euro-Mediterranean Human Rights Monitor (2017, 15. oktober). *UAE carries out forcible deportation of Syrian families*. Genève: Euro-Mediterranean Human Rights Monitor. Tilgjengelig fra <https://euromedmonitor.org/en/article/2108/UAE-carries-out-forcible-deportation-of-Syrian-families> [lastet ned 7. mai 2021]
- Fathalla, A. (2015, 2. september). Migrant crisis: Why Syrians do not flee to Gulf states. *BBC*. Tilgjengelig fra <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-34132308> [lastet ned 8. april 2021]
- Gulf News (2018, 20. mai). 10-year residence visa in UAE for investors, doctors, specialists and top students. *Gulf News*. Tilgjengelig fra <https://gulfnews.com/uae/government/10-year-residence-visa-in-uae-for-investors-doctors-specialists-and-top-students-1.2224437> [lastet ned 4. juni 2021]
- HRW, dvs. Human Rights Watch (2012, 2. mars). *UAE: Stop Expelling Syrian Protesters*. New York: HRW. Tilgjengelig fra <https://www.hrw.org/news/2012/03/02/uae-stop-expelling-syrian-protesters> [lastet ned 7. mai 2021]
- HRW (2018, 30. oktober). *Qatar: Gulf's First Refugee Asylum Law*. New York: HRW. Tilgjengelig fra <https://www.hrw.org/news/2018/10/30/qatar-gulfs-first-refugee-asylum-law> [lastet ned 5. mai 2021]
- HRW (2020, 7. april). *Gulf States: Ease Immigration Detention in Pandemic*. New York: HRW. Tilgjengelig fra <https://www.hrw.org/news/2020/04/07/gulf-states-ease-immigration-detention-pandemic> [lastet ned 21. juni 2021]
- Hubbard, B. (2017, 8. februar). Did Kuwait Copy Trump's Travel Ban? Not Quite. *The New York Times*. Tilgjengelig fra <https://www.nytimes.com/2017/02/08/world/middleeast/donald-trump-kuwait-visa-ban-fake-news.html> [lastet ned 16. juni 2021]

- Khaleej Times (2020, 28. mai). Coronavirus: UAE helps 100 stranded Yemeni nationals to return home. *Khaleej Times*. Tilgjengelig fra <https://www.khaleejtimes.com/coronavirus-pandemic/coronavirus-uae-helps-100-stranded-yemeni-nationals-to-return-home> [lastet ned 26. oktober 2020]
- KUNA, dvs. Kuwait News Agency (2017, 3. februar). Kuwait denies reports entry visa ban of certain nationalities - Politics - 03/02/2017. *KUNA*. Tilgjengelig fra <https://www.kuna.net.kw/ArticleDetails.aspx?id=2590228&language=en> [lastet ned 15. juni 2021]
- Landinfo (2016, 25. oktober). *Gulfstatene: Syrere i gulfstatene*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2018/04/Gulfstatene-Respons-Syrere-i-gulfstatene-25102015.pdf> [lastet ned 23. juni 2021]
- Landinfo (2020a, 14. august). *De forente arabiske emirater (FAE): Oppholdsvilkår for jemenittiske statsborgere*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2020/08/FAE-Respons-Oppholdsvilk%C3%A5r-for-jemenitter-i-FAE-JONOR-14082020.pdf> [lastet ned 18. juni 2021]
- Landinfo (2020b, 19. november). *Saudi-Arabia: Opphold, arbeid og inn- og utreise for utenlandske borgere (herunder jemenitter, syrere og palestinere)*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2020/11/Temanotat-Saudi-Arabia-Opphold-arbeid-og-inn-og-utreise-for-utenlandske-borgere-19112020.pdf> [lastet ned 26. februar 2021]
- Landinfo (2021, 15. april). *Kuwait: Opphold for syriske borgere og eventuelle deportasjoner til Syria*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2021/04/Landinfo-respons-Kuwait-Syrere-i-Kuwait-15042021.pdf> [lastet ned 6. mai 2021]
- Lifos (2018, 23. mai). *Sponsorsystemet (kafala) i Saudiarabien, Qatar och Förenade Arabemiraten*. Norrköping: Migrationsverket. Tilgjengelig fra <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=41352> [lastet ned 23. juni 2020]
- Middle East Monitor (2018, 28. juni). Kuwait to deport Syria, Yemen refugees. *Middle East Monitor*. Tilgjengelig fra <https://www.middleeastmonitor.com/20180628-kuwait-to-deport-syria-yemen-refugees/> [lastet ned 8. april 2021]
- Reuters (2016, 14. mars). Bahrain departs several Lebanese over Hezbollah links. *Reuters*. Tilgjengelig fra <https://www.reuters.com/article/us-bahrain-security-idUSKCN0WG0V4> [lastet ned 21. juni 2021]
- Salama, S. (2016, 22. september). UAE to receive 15,000 Syrian refugees in next five years. *Gulf News*. Tilgjengelig fra <https://gulfnews.com/uae/government/uae-to-receive-15000-syrian-refugees-in-next-five-years-1.1900701> [lastet ned 6. mai 2021]
- The National (2018, 18. juni). Citizens of war-torn countries living in UAE granted 'one-year asylum'. *The National*. Tilgjengelig fra <https://www.thenationalnews.com/uae/government/citizens-of-war-torn-countries-living-in-uae-granted-one-year-asylum-1.741535> [lastet ned 4. juni 2021]
- The National (2020, 6. september). Yemeni deported from Qatar in Sweden to seek refuge. *The National*. Tilgjengelig fra <https://www.thenationalnews.com/world/mena/yemeni-deported-from-qatar-in-sweden-to-seek-refuge-1.1073746> [lastet ned 21. juni 2021]
- The New Arab (2017, 7. februar). Trump, Kuwait and The New Arab. *The New Arab*. Tilgjengelig fra <https://english.alaraby.co.uk/news/trump-kuwait-and-new-arab> [lastet ned 15. juni 2021]

- Toumi, H. (2011a, 21. mai). Kuwait bans visa issuance to five nationalities. *Gulf News*. Tilgjengelig fra <https://gulfnews.com/world/gulf/kuwait/kuwait-bans-visa-issuance-to-five-nationalities-1.810834> [lastet ned 16. juni 2021]
- Toumi, H. (2011b, 17. august). Yemenis likely to be banned from entering Kuwait. *Gulf News*. Tilgjengelig fra <https://gulfnews.com/world/gulf/kuwait/yemenis-likely-to-be-banned-from-entering-kuwait-1.852638> [lastet ned 15. juni 2021]
- Toumi, H. (2018, 13. juni). Syrians, Yemenis no longer exempt from Kuwait deportation. *Gulf News*. Tilgjengelig fra <https://gulfnews.com/world/gulf/kuwait/syrians-yemenis-no-longer-exempt-from-kuwait-deportation-1.2236380> [lastet ned 7. mai 2021]
- U.S. Department of State (2018, 20. april). *Country Reports on Human Rights Practices 2017 – United Arab Emirates*. Washington D.C.: U.S. Department of State. Tilgjengelig fra <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2019/01/United-Arab-Emirates.pdf> [lastet ned 18. juni 2021]
- U.S. Department of State (2019a, 13. mars). *Country Reports on Human Rights Practices 2018 – Bahrain*. Washington D.C.: U.S. Department of State. Tilgjengelig fra <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2019/03/BAHRAIN-2018.pdf> [lastet ned 21. juni 2021]
- U.S. Department of State (2019b, 13. mars). *Country Reports on Human Rights Practices 2018 – United Arab Emirates*. Washington D.C.: U.S. Department of State. Tilgjengelig fra <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2019/03/UNITED-ARAB-EMIRATES-2018.pdf> [lastet ned 18. juni 2021]
- U.S. Department of State (2020, 11. mars). *Country Reports on Human Rights Practices 2019 – United Arab Emirates*. Washington D.C.: U.S. Department of State. Tilgjengelig fra <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2020/03/UNITED-ARAB-EMIRATES-2019-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf> [lastet ned 4. juni 2021]
- U.S. Department of State (2021a, 30. mars). *Country Reports on Human Rights Practices 2020 – Oman*. Washington D.C.: U.S. Department of State. Tilgjengelig fra <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2021/03/OMAN-2020-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf> [lastet ned 5. mai 2021]
- U.S. Department of State (2021b, 30. mars). *Country Reports on Human Rights Practices 2020 – Qatar*. Washington, D.C.: U.S. Department of State. Tilgjengelig fra <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2021/03/QATAR-2020-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf> [lastet ned 6. mai 2021]
- U.S. Department of State (2021c, 30. mars). *Country Reports on Human Rights Practices 2020 – United Arab Emirates*. Washington D.C.: U.S. Department of State. Tilgjengelig fra <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2021/03/UNITED-ARAB-EMIRATES-2020-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf> [lastet ned 6. mai 2021]
- UNHCR, dvs. United Nations High Commissioner for Refugees (2019a, september). *States parties, including reservations and declarations, to the 1951 Refugee Convention*. Genève: UNHCR. Tilgjengelig fra <https://www.unhcr.org/5d9ed32b4> [lastet ned 6. mai 2021]
- UNHCR (2019b, september). *States parties, including reservations and declarations, to the 1967 Protocol Relating to the Status of Refugees*. Genève: UNHCR. Tilgjengelig fra <https://www.unhcr.org/5d9ed66a4> [lastet ned 6. mai 2021]
- Zaki, A. (2014, 11. desember). al-hunud fi al-martaba al-'ula bi- 786809 wal-masriyin thaniyan bi- 532551 (...) [Indere er på førsteplass med 786809 og egyptere på andre med 532551 (...)]. *al-Anba*. Tilgjengelig fra <https://www.alanba.com.kw/ar/kuwait-news/incidents-issues/520354/11->

[الهند-المرتبة-الاولى-بوالمصريون-ثانيا-بوالفلبينيون-بثم-البنغلاديشيون-باما--12-2014-
السوريون-فعدددهم](#) [lastet ned 15. juni 2021]

© **Landinfo 2021**

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.